

ਸਿਵਲ ਸਮੀਖਿਆ
ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਸਿਵ ਚਰਨ ਲਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ

ਆਰ.ਐਲ. ਚੰਗਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 604-ਡੀ.

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X) ਐੱਸ. 11(2)-ਕੀ ਬੰਬੇ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੇਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਬੰਬਈ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੇਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 54, 54-ਏ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 35 ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ।

ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦਿੱਲੀ, ਮਿਤੀ 22 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਆਰ ਪੀ ਬੰਸਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਓ.ਪੀ. ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ.- ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2), ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬੰਬੇ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੇਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ:-

"ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਝਗੜਾ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ * * * ਤਾਂ ਇਹ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧਿਰ ਚਾਹੇ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ * * *

ਧਾਰਾ 54-ਏ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਠੀਕ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੀਮਿਟ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ:-

(i) ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਾਂ

(ii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਲਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ

(iii) ਅਵਾਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 54-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:-

“ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਲਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਲਸ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ।”

ਇੱਥੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 35 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦੋ ਪੈਰੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

"ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਗਲੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਖੁਦ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 46 ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ (ਕੁਝ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰ ਸਾਲਸੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਉਸ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹਨ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ-

"11. (1) ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਵਾਜਬ ਡਿਸਪੈਚ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

(2) ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 35 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਲਸੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 54-ਏ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਵਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਗਲਤ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 'ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੋ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਖੁਦ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ,

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 54-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਲਸ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਵਾਰਡ ਕਰਨਗੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਲਸ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 54, 54-ਏ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 35 ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਨੋਹਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।